

Datum

2024-08-06

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2024-976

Yttrande

Till

Köpenhamns kommun
[Miljökonsekvensrapport](#)
[Metrolinje M5 \(kk.dk\)](#)

Malmö stads yttrande avseende Köpenhamns kommuns samråd om miljökonsekvensbeskrivning för metrolinje M5

Sagsnummer i F2 2024 - 12755

Sammanfattning

Malmö stad välkomnar förslaget till miljökonsekvensbeskrivningen för linje M5 inklusive anslutning av Öresundsmetron i Köpenhamn. Malmö stad anser att miljökonsekvensbeskrivningen är väl genomarbetad och visar på att samhällsnyttan är större än de negativa miljökonsekvenserna avseende utbyggnaden av M5.

Malmö stad förordar linjedragningen København H till Østerport via Lynetteholm som den bästa lösningen. Detta för att kunna säkra kapaciteten mellan den Indre By og Amager över havnesnittet på kort sikt och metroförsörjningen till Lynetteholmen på längre sikt. Detta anses också vara bästa alternativet rent tidsmässigt för att kunna ansluta Öresundsmetron till metrolinje M5 i Köpenhamn.

Malmö stad framhåller vikten av fortsatt arbete för att Öresundsmetron ska realiseras, primärt genom att en förgreningskammare byggs mellan Prags Boulevard och Lergravsparken i anslutning till metrolinje M5 för att möjliggöra en direktkoppling norrut till Østerport.

Malmö stads uppdaterade prognos för Öresundsmetron visar på att en förgreningskammare mellan Prags Boulevard och Lergravsparken, med direktkoppling norrut, fördubblar turtätheten för både M5 och Öresundsmetron under rusningstid, samt bidrar till ökad tillgänglighet och fler valmöjligheter för resenärer och arbetspendlare i Öresundsregionen.

Malmö stad bedömer även att förgreningskammaren har en viktig avlastande effekt kapacitetsmässigt för Köpenhamns H och ökar tillgängligheten mellan metrolinje M5 och den planerade servicedepån i Köpenhamn.

Malmö stad anser också att förgreningskammaren möjliggör en effektiv klimatvänlig direktkoppling mellan de nya kustnära stadsutvecklingsområdena i Malmö och

Köpenhamn, vilka tillsammans planeras för mer än 100 000 nya invånare och arbetsplatser inom de kommande decennierna.

Utöver det vill Malmö stad framhålla vikten av att följa utvecklingen av pågående detaljerade tekniska utredningar om hur Öresundsmetron kan anslutas både i Malmö och Köpenhamn. Detta tillsammans med att det svenska Trafikverket har redovisat konklusionerna i sin utredning om kapacitet och redundans för transporter över Öresund, ökar trycket på att den svenska och danska regeringen ska starta dialogen angående nästa steg för kommande Öresundsförbindelse.

Sammanfattningsvis framhåller Malmö stad att Öresundsmetron ska realiseras, primärt genom att en förgreningskammare, med direktkoppling norrut, byggs mellan Prags Boulevard och Lergravsparken i anslutning till metrolinje M5. Malmö stad vill därmed framföra följande rekommendationer i det fortsatta arbetet:

- Det är viktigt att etableringen av en metrolinje M5 mellan Köpenhamn H och Refshaleøen utformas så att en anslutning av en Öresundsmetro mellan Prags Boulevard och Lergravsparken blir möjlig.
- En första etapp mellan Köpenhamn H och Refshaleøen bör prioriteras eftersom denna sträcka kan avlasta hamnsnittet och ge god tillgänglighet till kollektivtrafik för de stadsdelar som inte redan har metrotrafik.
- Malmö stad är öppna för att bidra till utredningar och anslutning av Öresundsmetron i samband med övriga intressenter på svensk och dansk sida av sundet.

Yttrande

Malmö stad har under det senaste decenniet arbetat aktivt med att utreda förutsättningarna för en metrolinje mellan Malmö och Köpenhamn med positiva resultat för båda städerna och Öresundsregionen i stort. Malmö stad anser att miljökonsekvensbeskrivningen är väl genomarbetad och visar på att samhällsnyttan är större än de negativa miljökonsekvenserna angående utbyggnaden av M5.

Malmö stad kan konstatera att miljökonsekvensbeskrivningen pekar på följande två linjer för M5:

- En sydlig från København H till Østerport via Lynetteholm.
- En nordlig fra Østerport til Lynetteholm.

I idéfasen för metrolinje M5 förordade Malmö stad linjealternativ Øst via Amagerbrogade (motsvarande København H till Østerport via Lynetteholm) som den bästa lösningen. Detta för att säkra kapaciteten mellan den Indre By og Amager över havnesnittet på kort sikt och metroförsörjningen till Lynetteholmen

på längre sikt. Malmö stad anser också att detta är det bästa alternativet för att ansluta Öresundsmetron i Köpenhamn.

I idéremissfasen förordade Malmö stad även vikten av att det skulle initieras en delutredning om anslutning av en Öresundsmetro till den nya linjen M5. I början januari 2023 beslutade därmed Malmö stad att meddela Köpenhamns kommun sin avsikt att delta i och delfinansiera en delutredning av Öresundsmetrons anslutning till linje M5 Öst. Detta förutsatt att beslut fattas av Köpenhamns kommun om att gå vidare med en delutredning för Öresundsmetrons anslutning till linje M5.

Metrosällskapets delutredning om anslutning av Öresundsmetron

Malmö stad har tillsammans med Köpenhamns kommun och Region Skåne delfinansierat Metrosällskapets delutredning om anslutningen av Öresundsmetron (M5 Safeguarding for Øresund Metro - Concept Design). Delutredningen är väl genomförd och har legat till grund för slutsatser angående anslutningen av Öresundsmetron i miljökonsekvensbeskrivningen för M5.

I miljökonsekvensbeskrivningen framgår att det är tekniskt möjligt att bygga en förgreningskammare mellan Prags Lergravsparken och Prags Boulevard för anslutning av Öresundsmetron till M5 (se bild) motsvarande 400 miljoner DKK inklusive 30% korrektionstillägg. Utöver det tillkommer en kostnad på 10–12 miljoner DKK inklusive 30% korrektionstillägg för vidare utredningar.

Miljökonsekvensbeskrivningen visar även att det är möjligt att ansluta en Öresundsmetro utan förgreningskammare, men att turtätheten kommer minska med drygt 50%.

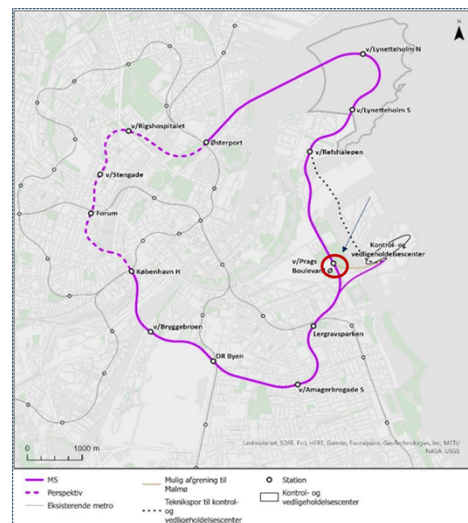

Bild: Bearbetad illustration förgreningskammare

Utöver det beräknas koldioxidavtrycket för byggandet av en förgreningskammare uppgå till ca 28 000 ton CO₂-ekvivalenter, medan den totala påverkan från byggandet av M5 uppskattas till 153 000 - 394 000 ton CO₂-ekvivalenter.

Uppdaterad prognos för passagerare visar på ökad samhällsnytta för anslutning av Öresundsmetron med förgreningskammare

Malmö stads uppdaterade passagerareprognos för Öresundsmetron visar att en anslutning av Öresundsmetron via en förgreningskammare mellan Prags Boulevard och Lergravsparken genererar positiva effekter till metrolinjen M5 och Öresundsmetron. Detta genom att förgreningskammaren kommer göra det möjligt att resa utan byte direkt mellan Malmö och Köpenhamn H i söder och Østerport station i norr. Direktkopplingen norrut är särskilt intressant då den avlastar Köpenhamns H kapacitetsmässigt och genererar fler valmöjligheter för resenärer och arbetspendlare i regionen. Utan en förgreningskammare kommer det endast att vara möjligt att resa direkt mellan Malmö och Köpenhamn H utan byte.

Byggandet av en förgreningskammare mellan Prags Boulevard och Lergravsparken påverkar också antalet resenärer som väljer att använda Öresundsmetron. Den uppdaterade prognosen visar att det blir upp till 500 000 fler resenärer per år 2050 och närmare 1 500 000 fler resenärer per år 2070 med en förgreningskammare jämfört med en anslutning utan en förgreningskammare.

En förgreningskammare kommer också att påverka frekvensen för M5 och Öresundsmetron. Med en förgreningskammare kommer det att vara möjligt att uppnå en frekvens under rusningstrafik med metrotåg var 90:e sekund. Utan en förgreningskammare begränsas frekvensen under rusningstid till ett metrotåg var 180 sekund. Detta påverkar attraktionskraften för att locka resenärer och tunnelbanesystemets kapacitet att transportera resenärer.

Utöver det ser Malmö stad positiva samhällseffekter av en direktkoppling mellan de nya stadsutvecklingsområdena (Lynetteholmen och Refshaleöen) i Köpenhamn och (Varvstaden, Nyhamnen och Galeonen) i Malmö. Områdena är placerade på båda sidan av sundet mitt i hjärtat av öresundsregionen och planeras för över 100 000 nya invånare och lika många arbetsplatser inom de närmsta decennierna.

Klimat effekter av anläggandet av M5

I miljökonsekvensbeskrivningen står att ambitionen är att reducera koldioxidutsläppen med 50 procent, jämfört med tidigare metroanläggningar. Detta ser Malmö stad som mycket positivt.

Pågående utredningar om anslutning av Öresundsmetron i Malmö

Malmö kommunstyrelse beslutade i juni 2024 att godkänna planeringsinriktningen för det pågående arbetet med den fördjupade översiktsplanen avseende Öresundsmetron

för antagande år 2027/28. Beslutet ligger till grund för framtagandet av den fördjupade översiktsplanens samrådshandling som planeras till år 2025. Inriktningen är att Öresundsmetron etableras år 2035+ i samband med utbyggnaden av den nya linje M5 i Köpenhamn. Beslutsunderlaget omfattar slutsatser och rekommendationer gällande:

- Öresundsmetrons sträckning från kusten till Malmö centralstation
- Antal stationer och placering av dessa från kusten till Malmö centralstation
- Stadsutvecklingspotential med integrerat kustskydd, i området Galeonen+

Avslutningsvis vill Malmö stad lyfta vikten av att det pågår detaljerade tekniska utredningar om hur Öresundsmetron ska kunna anslutas på båda sidor av sundet. Utöver det har Trafikverket redovisat sin utredning om kapacitet och redundans för transporter över Öresund. Detta sammantaget ökar trycket på att den svenska och danska regeringen ska starta dialogen angående nästa steg för kommande Öresundsförbindelse.

Malmö stads rekommendationer i det fortsatta arbetet

Sammanfattningsvis framhåller Malmö stad att Öresundsmetron ska realiseras, primärt genom att en förgreningskammare, med direktkoppling norrut, byggs mellan Prags Boulevard och Lergravsparken i anslutning till metrolinje M5. Malmö stad vill därmed framföra följande rekommendationer i det fortsatta arbetet:

- Det är viktigt att etableringen av en metrolinje M5 mellan Köpenhamn H och Refshaleøen utformas så att en anslutning av en Öresundsmetro mellan Prags Boulevard och Lergravsparken blir möjlig.
- En första etapp mellan Köpenhamn H och Refshaleøen bör prioriteras eftersom denna sträcka kan avlasta hamnsnittet och ge god tillgänglighet till kollektivtrafik för de stadsdelar som inte redan har metrotrafik.
- Malmö stad är öppna för att bidra till utredningar och anslutning av Öresundsmetron i samband med övriga intressenter på svensk och dansk sida av sundet.

Bakgrundsfakta Öresundsmetron

Malmö stad har i samarbete med Köpenhamns kommun under flera år utrett förutsättningarna och de möjliga effekterna av en Öresundsmetro mellan Köpenhamn och Malmö¹.

- Köpenhamns flygplats är en viktig internationell trafikknutpunkt för både Danmark och Sydsverige. En Öresundsmetro kan ge en större redundans och minskad driftsårbarhet i kollektivtrafiken mellan Sydsverige och Köpenhamns flygplats².
- Integrationen på tvärs över Öresunds påverkas positivt för medborgare och verksamheter i kommunerna på båda sidor av sundet. Öresundsmetron skapar möjligheter för bättre utnyttjande av tillgänglig arbetskraft, kompetens och förbättrad konkurrens. Dessa är viktiga förutsättningar för att kunna skapa så kallade storstadseffekter för ökad produktivitet och tillväxt i hela Öresundsregionen³. En framtida Öresundsmetro kommer att innebära kortare restider mellan de två stora knutpunkterna Köpenhamn H og Malmö C. Sammantaget kommer Öresundsmetron bidra till att uppemot 2,3 miljoner invånare på bägge sidor av Öresund kan nå 500 000 fler arbetsplatser inom 60 minuters restid jämfört med idag⁴.
- Kapaciteten på järnvägen omkring Öresund är ansträngd och det förväntas att efterfrågan på ytterligare kapacitet för godståg och fjärrtåg kommer att öka efter öppnandet av Fehmarn Bält-förbindelsen år 2029. På den danska sidan av Öresund kommer i synnerhet Köpenhamns huvudbangård att få kapacitetsutmaningar när lediga spår ska säkras för att hantera lokal, regional och internationell tågtrafik⁵. Etableringen av en Öresundsmetro mellan Köpenhamns H och Malmö C kommer att kunna flytta över lokal och regional trafik från det nuvarande Öresundsregionala tågssystemet. Därmed skapas mer plats till övriga regionaltåg och fjärrtåg med destination Köpenhamns H⁶.
- Öppningen av Fehmarn Bält-förbindelsen år 2029 kommer att förbättra möjligheterna för godstågs- och fjärrtågstrafiken mellan Skandinavien och kontinenten. För att realisera europeiska och nationella målsättningar om att minska miljö och klimatbelastningen från transportsektorn behövs tillräcklig

¹ www.oresundsmetro.com.

² *Öresundsmetroens rolle i Greater Copenhagens fremtidige infrastruktursystem og dens betydning for Københavns Lufthavn*. Rambøll, 2019.

³ *Arbejdsmarked, demografi og infrastruktur i Greater Copenhagen*. Københavns Kommune, 2019.

⁴ *Öresundsmetro – framtidens gemensamma förbindelse. Lokala och regionala effekter*. ÅF, 2019.

⁵ *Knudepunktskapacitet i Greater Copenhagen 2050 – Köpenhamn och Malmö*. WSP, 2021.

⁶ *Öresundsmetron – samlade resultat av utredningsarbete i fyra förstudiefaser*. Københavns Kommune, Malmö Stad, Greater Copenhagen og Interreg Øks, 2021.

spårkapacitet i trafiksystemet över Öresund. En Öresundsmetro kommer kunna frigöra spårkapacitet på Öresundsbron genom att flytta över lokaltrafik och därmed frigöra kapacitet till gods- och fjärrtåg⁷.

- Både Köpenhamn och Malmö är storstäder som förväntar en markant befolkningstillväxt fram till under perioden 2024–2035. Redan idag utgör städerna tillsammans fler än en miljon invånare. I Köpenhamn kommer stadsutvecklingsprojekt på Refshaleøen, i Nordhavn och inte minst på Lynetteholmen att ge ett stort tillskott av nya invånare och arbetsplatser i centrala Köpenhamn. På samma sätt sker stadsutvecklingen i tidigare industriområden omkring hamnen och centralstationen i Malmö. Stadsutvecklingen i de kustnära områdena i både Malmö och Köpenhamn planeras tillsammans för över 100 000 nya arbetsplatser och invånare. De nya stadsdelarna på båda sidor av Öresund kommer att kunna bindas samman på ett effektivt sätt av en framtida Öresundsmetro.

Ordförande

[Förnamn Efternamn]

⁷ *Unlocking the transnational potential in the Fehmern Belt Region*, Rambøll, 2019.

Sekreterare

[Förnamn Efternamn]

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]